

emcdda.europa.eu

MEDDELELSE

Wolfgang Götz, direktør

Det Europæiske Overvågningscenter for Narkotika og Narkotikamisbrug

I anledning af offentliggørelsen af
Årsberetning for 2008: narkotikasituationen i Europa
Må ikke offentliggøres før kl. 10.00 CET — 6.11.2008

En nøgtern analyse af, hvad vi ved om narkotikasituationen i dag, er en vigtig forudsætning for en velinformeret, produktiv og fornuftig debat om dette komplekse spørgsmål. En sådan analyse sikrer, at udtalelserne er baseret på fakta, og at de personer, der foretager vanskelige politiske valg, kan danne sig et klart billede af de mulige løsninger og fordelene, som disse kan føre med sig. Dette er baggrunden for vores *Årsberetning for 2008: narkotikasituationen i Europa*, som vi er stolte af at præsentere her i dag i Bruxelles.

Det forløbne år har været enestående på den måde, at det har været karakteriseret ved overvejelser både på europæisk og globalt plan om, hvordan narkotikapolitikkerne har klaret sig til dato, og hvilken vej man bør gå i fremtiden. EMCDDA har deltaget aktivt i disse overvejelser. Navnlige har agenturet ydet teknisk støtte til Europa-Kommissionen med hensyn til evalueringen af EU's nuværende narkotikahandlingsplan (2005–08) samt med hensyn til den løbende revision af de mål, der blev fastsat under FN-generalforsamlingens særlige samling om narkotika i 1998 (UNGASS) ⁽¹⁾.

Det er dejligt at se, at Europa efter internationale standarder tegner sig som en af de dele af verden, hvor narkotikaovervågningskapaciteten er mest udviklet. Ikke desto mindre er vi helt indstillet på at forbedre kvaliteten og relevansen af de eksisterende data yderligere for at påvirke den politiske beslutningsproces og praksis i EU.

Beretningen i dag viser, at selv om brugen af narkotika fortsat er historisk høj, synes vi at være på vej ind i en mere stabil fase. Samlet set oplever vi ikke for de fleste typer narkotikas vedkommende væsentlige stigninger i brugen, og på nogle områder ser tendensen ud til at være nedadgående. Indikatorerne for brugen af amfetamin og ecstasy tyder f.eks. på en generelt stabil eller faldende situation. Og der er i de allerseneste data stærkere signaler om, at brugen af cannabis er ved at blive stabiliseret eller falder i nogle lande blandt unge mennesker.

Behandlingstilbuddene, der dog stadig er utilstrækkelige, vokser fortsat i Europa, og i nogle lande har de nået et omfang, hvor størstedelen af heroinbrugerne, der engang blev betragtet som en skjult befolkningsgruppe, nu er i kontakt med tjenester af en eller anden art. Og mens hiv-smitte blandt intravenøse stofbrugere for blot nogle få år siden var et varmt emne i narkotikadebatten, er antallet af nye smittetilfælde som følge af stofbrug faldet og fortsætter med at falde.

Vi er også vidne til en større fælleseuropæisk tilgang til problemet. I dag har 26 EU-medlemsstater samt Kroatien, Tyrkiet og Norge vedtaget et nationalt narkotikaprogram (sammenholdt med 10 lande i 1995), og disse programmer er i stigende omfang bygget op omkring samme struktur som EU's narkotikahandlingsplan. Det seneste år har ligeledes været præget af hektisk politisk aktivitet på nationalt plan, hvor omkring halvdelen (13) af EU's medlemsstater på forskellige stadier er i gang med at revidere og omdefinere deres narkotikapolitikker. Det er vigtigt at glæde sig over denne positive udvikling, men samtidig skal vi holde os for øje, at narkotikaproblemet dynamik hele tiden rejser nye problemstillinger

og stiller os over for yderligere udfordringer. Det, der er fokus på i dag, er, faretruende tegn angående heroin, den fortsatte stigning i brugen af kokain, høj udbredelse af hepatitis C virus (HCV) blandt intravenøse stofbrugere, høje forekomster af narkotikarelaterede dødsfald og flere rapporter om ulovlig anvendelse og produktion af syntetiske opioider som f.eks. fentanyl. Derudover peger beretningen på en stigning på i gennemsnit 36 % i antallet af indberettede narkotikarelaterede lovovertrædelser i EU's medlemsstater i de fem år fra 2001 til 2006. Og i en undersøgelse, der er offentliggjort i dag samtidigt med *Årsberetningen* ⁽²⁾, er der særligt fokus på den potentielle risiko ved stofbrug blandt sårbare unge.

Disse problemstillinger leder mig frem til omkostningerne ved narkotikaproblemet for Europa — et underliggende tema i den igangværende narkotikapolitiske debat og et problem, som denne beretning beskæftiger sig med i forskellige sammenhænge ⁽³⁾. EMCDDA har i løbet af de seneste 12 måneder arbejdet på at kortlægge og teste fælles redskaber, der vil lette indsamlingen af data om narkotikarelaterede offentlige udgifter i hele EU. Dette arbejde er stadig i sin vorden, men de første skøn tyder på, at statens udgifter i forbindelse med narkotikaproblemet kunne komme til at koste den gennemsnitlige EU-borger i omegnen af 60 EUR om året.

Endnu vanskeligere er det at sætte tal på de skader, som stofbrug er årsag til: det tragiske tab af menneskeliv, virkningerne af narkotikarelateret kriminalitet, den negative indvirkning på de samfund, hvor narkotika fremstilles eller sælges, samt det omfang, hvori narkotika-smugling underminerer den sociale udvikling og politiske stabilitet i producent- og transitlandene. Vi behøver ikke gå længere end til den foruroligende udvikling som følge af transit af kokain via Vestafrika for at se de indirekte skader, som dette problem kan forårsage.

Endelig ser vi på, hvordan forskning i narkotikaproblemet finder sted i alle europæiske lande, hvor den leverer de oplysninger, der er væsentlige for at beskrive og forstå virkningen af ulovlige stoffer. En nylig rapport fra EMCDDA om dette problem ⁽⁴⁾ giver et indblik i tilrettelæggelsen af narkotikarelateret forskning i Europa. En kommende undersøgelse iværksat af Europa-Kommissionen vil indeholde forslag til imødegåelse af den manglende viden og forbedring af samarbejdet på forskningsområdet på europæisk plan.

Det forgangne år vil sandsynligvis blive betragtet som et skelsættende år i den internationale narkotikabekæmpelsespolitik. I takt med, at Europa tager hul på en ny EU-narkotika-handlingsplan (2009–12), sker det med den viden, at der mere end på noget andet tidspunkt er en stærkere konsensus om, i hvilken retning man skal gå, og en klarere forståelse af de udfordringer, der ligger forude.

Bemærkninger:

⁽¹⁾ Den 10-årige situationsrapport blev lanceret af FN's Narkotikakommission (CND) i marts 2008.

⁽²⁾ Se publikation om udvalgte aspekter: *Drugs and vulnerable groups of young people*, 6.11.2008. <http://www.emcdda.europa.eu/publications/selected-issues>

⁽³⁾ Se ligeledes publikation om udvalgte aspekter: *Towards a better understanding of drug-related public expenditure in Europe*, juli 2008. <http://www.emcdda.europa.eu/publications/selected-issues>

⁽⁴⁾ Se ligeledes publikation om udvalgte aspekter: *National drug-related research in Europe*, oktober 2008. <http://www.emcdda.europa.eu/publications/selected-issues>

Oplysninger om alle produkter vedrørende *årsberetningen*, pressemeddelelser, tjenester og arrangementer vil blive offentliggjort kl. 10.00 CET den 6.11.2008 på: <http://www.emcdda.europa.eu/events/2008/annual-report>